

● BOGATA DEJAVNOST KNJIŽNICE JOŽETA MAZOVCA

Delo z otroki obrodi sadove

Knjiga je lahko človeku dobra prijateljica in svetovalka; napolnjuje mu ure samote, prek nje spoznava kraje, ki jih nikoli ne bo videl, običaje drugih narodov, usode ljudi, širi mu obzorja, ga duhovno bogati in povezuje z drugimi ljudmi in svetom. Pri nas je dostopna prav vsakemu človeku, saj imamo kar razvejano mrežo knjižnic, pa tudi letni prispevek za izposojanje knjig je majhen.

Čudno se sliši, vendar je res, da Slovenci nismo vneti bralci knjig; zadnja leta pa je moč opaziti, da zanimanje za to početje še upada. To so ugotovili v raziskovalnem projektu »Družbenoekonomski položaj slovenske knjige«, opravljenem lani spomladi; iz odgovorov je bilo namreč moč razbrati, da delež tistih, ki v zadnjih letih niso prebrali nobene knjige, narašča. Pred štirimi leti je namreč 34 odstotkov anketiranih odgovorilo, da sploh ne bere, lani pa je bilo takih odgovorov že 40 odstotkov. Če pa upoštevamo, da nebralcni niso samo tisti, ki knjige ne vzamejo v roke, ampak sodijo mednje tudi

taki, ki na leto prebero dve ali tri knjige (takšnih je bilo v lanskem anketi 25 odstotkov), lahko rečemo, da približno kar tri petine Slovencev nima bralnih navad.

»ŽIVE« KNJIGE

V moščansko knjižnico Jožeta Mazovca, ki ima poleg osrednjih prostorov v poslopju kulturnega doma Španski borci še dve enoti — v Polju in Novih Fužinah —, je bilo lani vpisanih 9342 občanov, od teh okoli 60 odstotkov mlajših od 14 let. Obiskovalci imajo na vojo 65.000 knjig, kar sicer ni veliko, zato pa so vse knjige »žive«, stare 10 do 15 let, če lahko

tako imenujemo branje, ki je še vedno aktualno. (Izjema so tu seveda klasiki.) Na leto si ljudje izposodijo približno 225.000 knjig, kar pomeni, da se vsaka knjiga letno »obrne« štirikrat. Po številu izposojenih knjig na bralca je knjižnica Jožeta Mazovca na petem mestu v Sloveniji. (Podatki veljajo za lansko leto.) Kaj pomeni neživi fond, lahko vidimo iz naslednjih primerov: koprška knjižnica ima na primer 177.000 knjig, na leto pa jih posodi 147.000; v Novem mestu imajo 300.000 knjig, izposodijo pa jih 138.000. Nekatere knjige torej ne vzame v celotnem letu v roke niti en bralec.

Kako torej priljubiti človeku knjigo, da bo postala njegova stalna spremljevalka?

Znano je, da tisti, ki se v mladosti ni naučil brati, tudi kasneje le redkokdaj vzame knjigo v roke. To pa je velika škoda, saj je neberoči človek za marsikaj prikrajšan. Prav zato je tako pomembno že otroku približati knjigo. Vendar dom in šola, ki najbolj oblikujeta mlado bitje, tu ne storita dovolj. Tega se zavedajo tudi v naši knjižnici prav zato iščejo razne oblike, kako privabiti otroka v to ustanovo, ga navezati nanjo, da bo tudi kasneje, kot dorel človek, njihovi redni gost. To pa je dolga pot in rezultati se ne pokažejo pri prvi. Dokaz, da se delo z otroki bogato obrestuje, pa je enota te knjižnice v Polju, kjer se je obisk v zadnjih desetih letih trikrat povečal. Odrasli bralci v tej knjižnici pred leti sploh ni bilo.

POLEG OSNOVNE DEJAVNOSTI TUDI POSEBNE OBLIKE DELA

Prav z namenom privabiti otroke v knjižnico in jim mimogrede ob tem ponuditi tudi knjigo, po svetu v teh ustanovah že dlje časa ne sponajajo samo knjig, temveč se v njih odvijajo tudi razne druge dejavnosti. Ta način dela je pri nas leta 1974 pričela uvajati tudi Pionirska knjižnica, v knjižnici Jožeta Mazovca pa so posebne oblike dela morali leta 1981 ko so se iz skromnih prostorov ob Zaloški

Pravilne ure, ki jih enkrat na teden pripravlja Taša Höfler, se vedno udeleži 15 do 20 otrok. Obroci tu ne poslušajo le pravljice, ampak v njej tudi sami zaigrajo. Tovarišica jim razdeli vloge (vse potrebne pripomočke pripravi že prej), jim po odlomkih prebere zgodbo, nato zaigra, otroci ponovijo za njo. Prav zanimivo je bilo opazovati, kako se živijo v vloge. Zgodbo ponovijo večkrat, tako da prav vsakdo pride na vrsto. Na sliki je prizor iz ljudske pravljice Zdravilno jabolko. Na koncu pravljice ure so tudi otroci pojedli vsak polovico »zdravilnega« jabolka, nato pa so se s tovarišico pogovarjali o tem kakšna je razlika med besedama zdrav in zdravljen. (Foto: DARJA JUVAN)

cesti preselili v kulturni dom Španski borci. Vse tri enote te knjižnice imajo zdaj posebne pionirske oddelke, poleg knjig pa sponajajo tudi kasete.

V knjižnici Jožeta Mazovca so lani pripravili 87 razstav, 184 ur pravljic, 32 kvizov, obiskalo pa jih je 4200 otrok iz moščanskih vrtcev. Z ureditvijo knjižnice pa se seznanjajo tudi srednješolci. Kot je povedala direktorica knjižnice Mihaela Mohar, s katero smo se pogovarjali o tem, kaj vse poleg svoje osnovne dejavnosti še počnejo v tej ustanovi, je opaziti, da so mladi, potem ko se znajdejo na fakulteti, videti precej izgubljeni, ker ne poznajo pravega načina iskanja zaželenega podatka. V knjižnici jih seznanijo s katalogi, s tem, kako in kje dobiti iskreno informacijo.

Poleg že naštetega pa pripravljajo v knjižnici tudi razstave. Zamišljeno je bilo, naj bi tu imeli priložnost pokazati svoja dela mlajši, še neuve-

javljeni ustvarjalci, vendar se je zgodilo, da so razstavljali večinoma že znani avtorji. Tematske in priložnostne razstave imajo tudi na pionirskem oddelku. Prirejajo pa tudi pogovore z avtorji knjig, literarne večere, glasbena srečanja, posebne pogovore z mladostniki in pravljice ure. Vse te dejavnosti vodi Taša Höfler in Cvetka Kavčič Kudrevičus, z izjemo literarnih večerov, ki jih pri-

pravlja Marjana Moškrič, in glasbenih srečanj, ki potekajo pod vodstvom glasbenega pedagoga Andreja Rupnika. Omeniti pa moramo tudi to, da v knjižnici tudi med poletnimi počitnicami ne pozabijo na otroke, zlasti na šolarje, ki so ta dva poletna meseca večinoma dopoldnevo sami doma. Zanje pripravljajo srečanja, imenovana »Dobimo se v knjižnici«.

DARJA JUVAN

Tudi literarni večeri so dobro obiskani. Med udeleženci je največ mladih, ki tudi sami pišejo. Navadno se ti večeri, potem ko manj zagnani obiskovalci odidejo domov, zavlečejo pozno v noč. Tako je bilo tudi tokrat, ko so na literarnem večeru govorili o Arthurju Rimbaudu in njegovi zbirki Pijani čoln, ki je letos izšla tudi pri nas. Najprej je gledališki igralec Marko Špiš prebral nekaj pesmi iz te zbirke, nato pa je prevajalec Branko Mozetič (drugi z leve) govoril o življenju tega znanega francoskega pesnika, začetnika prostega verza, ki pa je pri nas manj priljubljen, kot sicer zasluži. (Foto: DARJA JUVAN)

● KOMUNISTI TOZDA TOVARNE EMBALAŽE V SATURNUSU

Z vso odgovornostjo vključeni v akcijo »NNNP '84«

Z dobrimi predavatelji je cilj lahko dosegljiv (Foto: M. Todorč)

Komite za SLO in DS ter komunisti tozda Tovarne embalaže so z vso odgovornostjo na dvanajstih delnih zborih organizirali pogovore s sodelavci o posledicah uporabe jedrskega, kemijskega in biološkega orožja, o zaščiti pred njim in o reševanju.

Člani komiteja so se zavedali tovariške dolžnosti, da vse delavce usposobijo za pravilno ravnanje ob morebitni vojni in preprečevanje možnih katastrofalnih posledic. Posebno člani komiteja in komunisti kemijske stroke so za pripravo gradiva žrtvovali ogromno svojega prostega časa.

Prvi del gradiva je vseboval vojno-politično oceno razmer v svetu, vlogo naše samoupravne socialistične družbe v svetu in nekatera ustavna določila. Drugi del in cilj pogovorov pa je bil namenjen orožju za množično uničevanje, reševanju in zaščiti.

Gradivo je bilo učinkovito približno vsakemu poslušalcu, uporabljeno so bila vizualna sredstva, grafoskop in diaprojektor z diapozitivi, ki nam bodo trajno ostali v spominu.

Trud, napori so bili poplačani, saj so bili cilji priprave za letošnjo akcijo popolnoma doseženi.

Trdimo, da je lahko vsaka akcija uspešna, če je temu primerno pripravljena. Prav ta zadnja predstavlja izkušnjo za pripravo novih zadolžitvev komiteja za SLO in DS, komunistov in vseh samoupravljalcev.

Predsednik komiteja za SLO in DS tozda Tovarne embalaže Milan Gruđen

● MLADI PIŠEJO ● MLADI PIŠEJO ● MLADI PIŠEJO ● MLADI PIŠEJO

● SEJA MESTNE KONFERENCE ZSMS LJUBLJANA

Potrebne so korenite spremembe

V torek, 26. junija je bila na Kersnikovi seja, na kateri so se zbrali ljubljanski mladinci, da bi kritično ocenili svoje delo in se okvirno dogovorili za bodoče delo. Zbrali so se v trenutku, ko ZSMS pestijo mnoge težave, kar se je odražalo v kritičnih in samokritičnih razpravah.

Sprva so se dotaknili slovenskega profesionalnega športa, ki v glavnem sloni na mladih sportnikih ter izrazili nezadovoljstvo, da gre največ denarja v šport za najožji del mladih, medtem ko ostali nimajo niti osnovnih možnosti za rekreacijo. Pri reševanju problematike mladinske delikvence bodo upoštevali ugotovitve raziskave inštituta za kriminologijo ter z njim v bodoče še bolj sodelovali. Odkrito so napadli stanovanjsko politiko ter nepravilnosti pri dodeljevanju solidarnostnih stanovanj. Pri obravnavanju prostovoljnega dela so poleg že znanih ugotovi-

tev poudarili, da se proti prostovoljnemu delu »izraža« tista generacija, ki je nekoč prav s prostovoljnim delom dvignila Jugoslavijo iz ruševin. Tu je treba najti nove organizacijske oblike dela, novo vsebino, predvsem pa bo treba nehati omejevati prostovoljno delo na letne počitnice, saj se le-to lahko izvaja prek cellega leta. Težave so tudi s prostovoljnimi in interesnimi dejavnostmi mladih, saj ureditev in izkoriščanje prostorov na Kersnikovi, kjer je Center za interesne dejavnosti mladih, predvsem iz ekonomskih razlogov poteka vse prepočasno. V bodoče se bo treba posvetiti širjenju tega Centra v prostore drugod po Ljubljani, predvsem pa bo potrebno program dela zasnovati mnogo širše, saj je sedaj omejen le na tako imenovano alternativo. Ob obravnavanju dneva mladosti so se odločili za akcijo korenite spremembe ne le sklepe slove-

nosti na stadionu JLA, temveč celotnega obeleževanja dneva mladosti.

Ob koncu so se zahvalili Viki Potočnik in Janku Lahu, ki sta do sedaj vodila delo MK ZSMS in ju razrešili dolžnosti. Na njuni mestu sta bila izvoljena Bojan Klenovšek za predsednika in Bojan Lepičnik za sekretarja. V novo predsedstvo mestne konference pa so bili izvoljeni tudi štirje mladinci iz Most. To so Jelka Hrzenjak, Tomo Golob, Ante Jovanović in Boris Kononenko.

B. K.

P. S. Čisto ob koncu pa je bila dana še ena, zelo važna pripomba: O vseh problemih lahko razglabljamo in jih rešujemo, vendar jih ne bomo ugodno rešili, dokler ne bomo rešili problematike delavca v združenem delu.

Kratko, pa jasno

Prve izmene mladinskih delovnih akcij so se končale. Vrnile so se MDB »Tone Tomšič« z zvezne MDA »Ibar-Lepenac« v Prištini, MDB »Bratstvo in enotnost« — SOZD Sava z zvezne MDA »LUKOVAC 84« pri Tuzli, brigadirji bratske brigade z zvezne MDA »PEŠTER 85« v Sjenici ter brigadirji lokalne mladinske delovne akcije »JANČE 84«. Nekatere brigade so kljub začetnim težavam dosegle lepe uspehe.

Dne 15. julija gre na republiko delovno akcijo brigada »Bratstvo in enotnost«. Brigadirji bodo delali in živeli tri tedne na akciji »Ljutomer 84«.

V začetku septembra se bo pričela mladinska poletna politična šola, ki bo verjetno v Mari-

boru. Teme, o katerih bodo razpravljali, bodo mladi izbrali sami.

Mladi iz Štepanjskega naselja so se dogovorili, da bodo oblikovali koordinacijski odbor OO ZSMS 25. maj, Sotočje in Štepanja vas, da bi bilo njihovo delo čimbolj povezano in predvsem učinkovito.

Pohodniki naše občine bodo naredili v svojem delu krajši premor, si nabrali novih moči in v septembru spet pričeli z resnejšim delom.

RK ZSMS pripravlja od 22. do 28. julija na mladinskem delovnem taboru Trebče 84 novinarsko šolo »TREBČE 84«. Če v OO ZSMS še niste sklenili v tem času oditi na dopust, vas vabimo, da prijavite svojo udeležbo na

OK ZSMS Lj. Moste-Polje ali na RK ZSMS, Dalmatinova 4, Ljubljana. Novinarska šola bo v dopoldanskem času delovna, popoldne pa bodo organizirana predavanja, okrogle mize, predvsem v praktični obliki (npr. o novinarskem pisanju...).

Vsem, ki se odpravljajo na počitnice, delovne akcije in še kam, želimo veliko sonca in počitka, brigadirjem pa delovnih uspehov!

JELKA HRZENJAK

Popravek!

V prejšnji številki nam je v prispevku z naslovom Nekaterim ni mar, da so ljudje za boljše prihodnost umirali pomotoma izpadel priimek intervjuvanca. To sedaj popravljamo in se opravičujemo. Igor, s katerim je bil pogovor, se piše Kononenko.